

PRIRUČNIK O AMBALAŽI

Sadržaj:

1. Pojam i vrste ambalaže.....	2. str
2. Izveštavanje o ambalaži.....	3. str
3. Označavanje ambalaže.....	4. str

1. POJAM I VRSTE AMBALAŽE

Ambalaža služi za pakovanje, smeštanje, čuvanje, rukovanje, zaštitu robe i njene sadržine.

Ambalaža uključuje i pomoćna sredstva za pakovanje, umotavanje, vezivanje i označavanje robe.

AMBALAŽA JESTE

- Kutija za slatkiše, folija obmotana oko CD kutije
- Ambalaža projektovana za punjenje na mestu prodaje: papirne i plastične vrećice, kesica za sendvič, aluminijumska folija, plastična folija, plastični tanjiri i čaše...
- Oznake - etikete nakaćene direktno na ambalažu
- Delovi ambalaže: četkica od maskare za trepavice
- Nelepnice prikaćene na drugim ambalažnim delovima, municija za heftanje ambalaže, dozeri od deterdženata
- Mesarski papir, lodne, kese
- Štipaljke, papirni ukrasi i trake za cveće...

AMBALAŽA NIJE

- Saksija za cveće, vrećice za čaj, voskani omot oko sira, omot kobasice, ofingeri, korpe, drške od korpi, manžetne, držači za cveće...

2. IZVEŠTAVANJE O AMBALAŽI

ŠTA SE PRIKAZUJE U IZVEŠTAJU O AMBALAŽI?

- Ambalaža u koju vaše **preduzeće pakuje proizvode koje prodaje** na tržištu RS
- Ambalaža u koju su upakovani proizvodi koji se **uvoze** u RS
- Sva ambalaža koja se **dodaje već postojećem pakovanju** se mora prikazati u izveštaju (npr. kese)

KAKO DOĆI DO PODATAKA O TEŽINI AMBALAŽE?

Proizvođači i pakeri:

- Mogu tražiti od dobavljača ambalaže podatke o težini ambalaže
- Merenjem svake pojedinačne ambalaže koja se koristi za pakovanje

Uvoznici:

- Mogu tražiti od dobavljača da dostave podatke o težini ambalaže u koju su upakovani proizvodi koje oni uvoze (specifikacija ambalaže po vrsti, po jedinici proizvoda): "Direktiva 94/62/EC"
- Preko jedinstvene carinske deklaracije (JCI), na kojoj je iskazana bruto i neto težina robe. Razlika predstavlja ambalažu. U okviru tog iznosa trebalo bi da se posebno utvrdi kolika je težina plastike, drveta, paleta kartona, stakla, metala, zavisno od vrste ambalaže u koju je upakovana roba koja se uvozi. Prijavljaju se sve vrste ambalaže: primarna, sekundarna i tercijarna.
- U slučaju velikog broja različitih proizvoda, a na osnovu logističkih podataka, raspodela se vrši prema procentualnom učešću različitih ambalažnih materijala koji ulaze u sastav ambalaže i po kojima se vrši prijava količina
- U slučaju iznajmljivanja paleta, Ministarstvo za zaštitu životne sredine i inspekcija traže postojanje ugovora - sporazuma kojim su rešene međusobne obaveze i na taj način se ova ambalaža izuzima od godišnjeg izveštaja AAO1 (Izveštaj proizvođača, uvoznika, paker/punioca, isporučioца i krajnjeg korisnika)

IZVEŠTAVANJE PREKO EKOSTAR PAK-a

Vrši se na mesečnom nivou putem web aplikacije:

<https://prijava.ekostarpak.rs/login.php>

U apikaciju se unose sledeći podaci:

PROIZVEDENO - unose se količine ambalaže proizvoda prodatih u periodu za koji se izveštava, kako na domaćem tako i na inostranom tržištu.

Kolonu PROIZVEDENO popunjavaju proizvođači i pakeri proizvoda u ambalažu, to znači da i ona pravna lica koja nabavljuju ambalažu u koju nešto pakuju te količine prikazuju u ovoj koloni

UVEZENO - unose se količine ambalaže proizvoda uvezenih u periodu za koji se izveštava.

IZVEZENO - unose se količine ambalaže proizvoda izvezenih u periodu za koji se izveštava.

Izveštavanje se vrši u tonama (t) sa tri decimalna mesta koja se odvajaju tačkom.

$$\text{PROIZVEDENA AMBALAŽA} \quad + \quad \text{UVEZENA AMBALAŽA} \quad - \quad \text{IZVEZENA AMBALAŽA} = \quad \text{UKUPNA AMBALAŽA PLASIRANA NA TRŽIŠTE RS}$$

IZVEŠTAVANJE AGENCIJE ZA ZAŠITU ŽIVOTNE SREDINE:

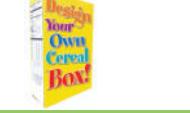
Vrši se jednom godišnje do 31.03. tekuće, za prethodnu godinu, prijavljivanjem ukupnih količina plasirane ambalaže koja je prijavljena operateru.

DODATNI SAVETI

- Povratna ambalaža se prijavljuje samo prilikom **prvog stavljanja na tržište (plasiranja)**, dok se prilikom svakog sledećeg ne prijavljuje (palete, plastične gajbice...)
- Reeksport** se ne prijavljuje
- IBC kontejneri** su izuzeti od primene prema Zakonu o ambalaži i ambalažnom otpadu
- Naknadu za ambalažu plaća **samo prvi subjekt** u lancu, nema višestrukog plaćanja naknade. Na primer, uvoznik plaća naknadu dok distributer ne plaća
- Proizvode i sirovine koje nabavljate na **domaćem tržištu ne prijavljujete** jer je neko već platio naknadu za ovu ambalažu
- Ambalaža od **kompozitnih materijala** (koja je sačinjena od više materijala) prijavljuje se prema **dominantnom materijalu**. Primeri: tetrapak se prijavljuje kao papir i karton, kesice od kafe, supe, začina koje su sačinjene od plastike i aluminijuma se prijavljuju prema dominantnom materijalu...
- Ambalaža proizvoda koji su **povučeni sa tržišta**, a bili su prikazani u izveštaju, se u nekom od narednih izveštaja **oduzima** s obzirom da se ovi proizvodi uništavaju, uz validnu dokumentaciju

3. OZNAČAVANJE AMBALAŽE

Identifikacioni kodovi		Vrste ambalaže
	Polietilen Tereftalat	<ul style="list-style-type: none"> Flaše i flašice od vode, mineralne vode i jogurta Flašice od sokova Plastične tegle
	Polietilen visoke gustine	<ul style="list-style-type: none"> Boce za prehrambene tečnosti Boce za hemikalije i deterdženti za sudove
	Polivinil hlorid	<ul style="list-style-type: none"> Sliv etikete Blister ambalaža
	Polietilen niske gustine	<ul style="list-style-type: none"> Ambalaža za hranu Folije Tube Vreće
	Polipropilen	<ul style="list-style-type: none"> Čašice za jogurt Čašice za kafu Posude za hranu
	Polistiren	<ul style="list-style-type: none"> Čaše od stiropora Ambalaža za hranu Zaštitno pakovanje od stiropora
	Ostali polimeri	<ul style="list-style-type: none"> Polikarbonski baloni za vodu
	Karton	<ul style="list-style-type: none"> Ravna lepenka Kutije od pahuljica
	Valovita lepenka	<ul style="list-style-type: none"> Kutije namenjene za transport
	Papir	<ul style="list-style-type: none"> Papirne kese Etikete Omoti Natron
	Gvožđe i čelik	<ul style="list-style-type: none"> Konzerve Boce pod pritiskom Burad Zatvarači za flaše i tegle
	Aluminijum	<ul style="list-style-type: none"> Limenke Čepovi Tube Folije
	Drvo	<ul style="list-style-type: none"> Palete Drvene gajbe
	Pluta	<ul style="list-style-type: none"> Čep za zatvaranje flaša - pampur

Identifikacioni kodovi		Vrste ambalaže
	Pamuk	
	Juta	
	Bezbojno staklo	
	Zeleno staklo	
	Smeđe staklo	
	Papir i karton sa plastikom i aluminijumom	

Identifikacioni kodovi višeslojne ambalaže

	Papir i karton u kombinaciji sa metalima		Plastika/beli lim
	Papir i karton u kombinaciji sa plastikom - kartonski tanjiri, ambalaža za sladoled		Plastika/raznovrsni metali
	Papir i karton u kombinaciji sa aluminijumom		Staklo/plastika
	Papir i karton u kombinaciji sa belim limom		Staklo/aluminijum
	Papir i karton u kombinaciji sa plastikom, belim limom i aluminijumom		Staklo/beli lim
	Plastika/aluminijum		Staklo/raznovrsni metali

Privredno društvo za upravljanje ambalažnim otpadom Ekostar Pak d.o.o
13. Oktobra 1, Umka, Srbija, Tel: +381 11 3602 672, 3602 677
ekostarpak@ekostarpak.rs, www.ekostarpak.rs

U izradi priručnika učestvovali:

Marija Jović, Ekostar Pak
Marija Naumović, Ekostar Pak
Boško Stamenković, Ekostar Pak
Bojana Perić, Ekostar Pak
Bojana Kuveljić, AWT
Danijela Ošap, Umka

Reference:

- [1] Zakon o Ambalaži i ambalažnom otpadu („Sl. glasnik RS”, br. 36/2009);
- [2] Pravilnik o kriterijumima za određivanje šta može biti ambalaža sa primerima za primenu kriterijuma i listi srpskih standarda koji se odnose na osnovne zahteve koje ambalaža mora da ispunjava za stavljanje u promet („Sl. Glasnik RS”, br. 70/2009);
- [3] Pravilnik o načinu numerisanja, skraćenicama i simbolima na kojima se zasniva sistem identifikacije i označavanja ambalažnih materijala („Sl. Glasnik RS”, br. 70/2009);
- [4] Pravilnik o vrstama ambalaže sa dugim vekom trajanja („Sl. Glasnik RS”, br. 70/2009)